

7. Сортовий склад туш піддослідних тварин

Група	Маса охолодженої півтуші, кг	Маса м'якоти, кг	В тому числі по сортах, %		
			вищий	перший	другий
I	87,7	65,57	16,7	29,3	54,0
II	97,6	78,24	17,7	32,0	50,3
II± до I	+9,9	+12,67	+1,0	+2,7	-3,7
III	87,1	66,85	17,0	29,7	53,3
III± до I	-0,6	+1,28	+0,3	+0,4	-0,7
III± до II	-10,5	-11,39	-0,7	-2,3	+3,0

8. Хімічний склад м'яса найдовшого м'яза спини та загальної проби, %

Група	Загальна волога	Протеїн	Білок	Жир
<i>Найдовший м'яз спини</i>				
I	76,82±0,48	20,50±0,48	18,73±0,30	1,46±0,01
II	76,36±0,30	20,96±0,12	19,31±0,20	1,23±0,22
II± до I	-0,46	+0,46	+0,58	-0,23
td II до I	0,82	0,92	1,61	1,15
III	76,74±0,26	20,65±0,30	18,63±0,32	1,61±0,15
III± до I	-0,08	+0,15	-0,10	+0,15
td III до I	0,14	0,29	0,23	1,07
III± до II	+0,38	-0,31	-0,68	-0,38
td III до I	0,95	1,0	1,84	1,46
<i>Загальна проба</i>				
I	66,21±2,09	18,72±0,38	17,35±0,38	13,82±1,70
II	71,31±2,77	18,99±0,15	17,71±0,08	8,19±2,90
II± до I	+5,1	+0,27	+0,36	-5,63
td II до I	1,48	0,68	0,97	1,67
III	61,24±2,84	19,32±0,22	17,96±0,28	18,04±2,5
III± до I	-4,97	+0,60	+0,61	+4,22
td III до II	1,41	1,39	1,30	1,40
III± до II	-10,07	+0,33	+0,25	+9,85
td III до II	2,54	1,27	0,89	2,57

У м'ясі помісей від аквітанських плідників містилось найменше жиру, а від абердин-ангусів — найбільше (табл. 8).

Висновки. Промислове схрещування з чорно-рябою худобою плідників світлої

аквітанської породи порівняно з абердин-ангуськими підвищує м'ясну продуктивність помісного потомства. Його слід застосовувати для збільшення виробництва яловичини і поліпшення її якості.

Одержано редколегією 5.05.81.

УДК 636.2.082.44

ОЦІНКА БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ М'ЯСНОГО НАПРЯМУ ПРОДУКТИВНОСТІ ЗА РОЗВИТКОМ ДОЧОК

К. А. ВЛАСОВА, канд. с.-г. наук

Україні розведення і штуч. осіменіння велик. рогатої худоби

У господарствах України проводять роботу щодо створення нової породної групи м'ясної худоби на основі схрещування спеціалізованих м'ясних і молочно-м'ясних порід. При цьому особливу увагу приділяють випробуванню бугаїв за

власною продуктивністю і розвитком синів.

Щодо методу оцінки бугаїв-плідників м'ясних порід за якістю їх дочок у літєратурі значно менше даних, ніж даних, пов'язаних з оцінкою бугаїв у молочно-

му скотарстві. Крім того, необхідні способи більш ранньої перевірки бугаїв за якістю потомства з тим, щоб знати спадкові особливості ще за їх життя. В нашій країні бугаїв оцінюють за ростом і розвитком потомків у 15-місячному віці, тимчасом як закордонними дослідниками встановлено, що особливими критеріями оцінки бугаїв м'ясного напрямку продуктивності є середньодобовий приріст у віці 180—365 днів, а також жива маса потомків у річному віці.

Метою наших досліджень було проведення оцінки бугаїв-плідників м'ясного напрямку продуктивності за розвитком дочок і з'ясування можливості скорочення строків оцінки бугаїв за цим тестом.

Методика досліджень. Для аналізу використали дані зоотехнічного обліку за 1974—1978 рр. в колгоспі ім. Постишева Золотоніського району Черкаської області. Бугаїв-плідників оцінювали за відповідною кількістю дочок (табл. 1).

Для оцінки бугаїв враховували живу масу телиць при народженні, у віці 8, 12 і 15 міс та середньодобовий приріст від народження до 15-місячного віку. При можливості оцінку проводили за породними поєднаннями і роками методами порівняння дочок бугаїв між собою, дочок бугаїв з ровесницями і дочок кожного бугая із середніми показниками стада. Коефіцієнти кореляції між рангами бугаїв визначали за формулою Спірмена (Васильєва Л. А., 1965). Одержані дані обробляли статистично за методикою М. О. Плохінського (1970).

Результати досліджень. Результати оцінки бугаїв по роках, одержані методом порівняння живої маси дочок у 15-місячному віці з середніми показниками стада, свідчать про переваги розвитку потомків бугая Варяга 03843 в 1974 і 1976 рр. (відповідно 371,8 і 364,9 кг), а при порівнянні із середніми показниками по стаду і дочок інших бугаїв, оцінюваних у ці роки, різниця за живою масою перебувала в межах 2—40 кг. У 1975 і 1977 рр. найвищі показники живої маси мали дочки бугая Еуфеміо 382 (відповідно 350,1 кг проти 343,2 кг в середньому по стаду і 340,5 проти 327,1 кг, $P < 0.05$). У 1976 р. дочки бугаїв Еоїзіано 81, Бука 0099 за живою масою в 15 міс і середньодобовим приростом поступалися перед середніми по стаду відповідно на 14,6 і 25,9 та 37 і 49 кг (різниця достовірна).

Порівнюючи дочок бугаїв з ровесницями по роках з урахуванням породності ($k^{1/2} c^{1/2}$ і $k^{1/2} ш^{1/4} c^{1/4}$), ми встановили певну закономірність тільки по потомках бугая Еуфеміо 382. Так, у 1974—1976 рр.

1. Кількість дочок для оцінки бугаїв-плідників

Кличка та індивідуальний номер бугая	Порода і породність бугая	Кількість врахованих дочок
Еуфеміо 382	Кіанська, чистопородний	351
Еоїзіано 81	Те ж	443
Джабо 87	»	55
Абрек 023	Шароле, чистопородний	41
МША-6	Те ж	30
Варяг 03843	Шароле 1/ симентал 1/2	35
Соняшник 0088	Кіан 1/2 симентал 1/2	89
Бук 0099	Шароле 3/4 симентал 1/4	28
Геній 031	Те ж	24
Вагон 023	»	26
Вальс 021		

Примітка. Далі у тексті і таблицях застосовано скорочені назви порід: кіан — к, шароле — ш, симентал — с.

його дочки породного поєднання $k^{1/2} ш^{1/4} c^{1/4}$ за живою масою в 15 міс перевищували своїх ровесниць відповідно на 0,8; 0,9 і 1,1%, а дочки породного поєднання $k^{1/2} c^{1/2}$ поступалися перед ними на 3,9; 1,4 і 0,5%.

Від народження до 15 міс дочки породного поєднання $k^{1/2} ш^{1/4} c^{1/4}$ бугаїв Еуфеміо 382 і Джабо 87 у 1976 р. достовірно перевищували ровесниць за середньодобовим приростом (відповідно 0,662 проти 0,613 г і 0,701 проти 0,668 г при $P < 0,001$), тимчасом як у 1975 р. дочки цього поєднання бугая Джабо 87 за живою масою на 31,3 кг ($P < 0,01$) поступалися перед ровесницями. Отже, по цьому поєднанню тільки бугая Еуфеміо 382 можна вважати поліпшувачем.

Аналізом даних по дочках різних породних поєднань за 1974—1978 рр. встановлено, що потомки бугаїв Варяга 03843 і Соняшника 0088 за живою масою на 1,8—9,0% перевищували середні показники стада в основні періоди росту (8, 12, 15 міс). За живою масою дочки задовольняли вимоги класу еліта-рекорд. Добре росли також дочки бугаїв Еуфеміо 382 і Вагона 023 в 8- і 15-місячному віці. При порівнянні дочок бугаїв методом ровесниць перевагу за живою масою мали тільки потомки бугаїв Вагона 023 і Еуфеміо 382.

На основі результатів оцінки бугаїв-плідників складено ранжировані (від більшого до меншого) ряди бугаїв за живою масою дочок у 8-, 12- і 15-місяч-

2. Рангова оцінка бугаїв за живою масою дочок

Кличка та інвентарний номер бугая	усіх дочок		
	у 8 міс	у 12 міс	у 15 міс
Еуфеміо 382	2	5	4
Еоїзіано 81	4	4	5
Джабо 87	9	7	7
Варяг 03843	1	1	1
Абрек 023 МША-6	5	8	9
Вальс 021	8	9	10
Вагон 023	6	6	3
Геній 031	3	2	6
Бук 0099	10	10	8
Сонаяшник 0088	7	3	2
Вікові періоди, міс	8—12	8—15	12—15
г	+0,758	+0,582	+0,788

ному віці. Ранжирування бугаїв проводили за живою масою дочок, одержаних за всі роки, за абсолютним показником живої маси дочок у ті роки, коли до дочок оцінюваних бугаїв можна було підбрати ровесниць, і за різницею дочки — ровесниці. Коефіцієнти рангової кореляції визначили за зміною живої маси дочок у вікові періоди 8—12, 8—15 і 12—15 міс (табл. 2).

Найвищими вони виявились у віковий період 12—15 міс (+0,788), середніми у 8—12 міс (+0,758) і найнижчими у 8—15 міс (+0,582).

Аналогічна тенденція спостерігалась при оцінці бугаїв за абсолютними показниками живої маси дочок, що мають ровесниць, і за різницею дочки — ровесниці. Оцінка за абсолютними показниками дочок (коефіцієнт рангової кореляції у віці 8—12 міс +0,467, у 8—15 міс — +0,382 і в 12—15 міс — +0,758) виявилась більш достовірною, ніж оцінка бу-

гаїв методом дочки — ровесниці (відповідно +0,333; +0,267 і 0,547).

Таким чином, при збільшенні різниці між віком дочок ранг бугаїв за живою масою дочок змінювався сильніше, ніж при її зменшенні. Це свідчить про можливість оцінки бугаїв за розвитком дочок у 12 міс, тобто на 3 міс раніше, ніж передбачено інструкцією.

Висновки. В стаді колгоспу ім. Постишева Черкаської області з 10 оцінених бугаїв за живою масою всіх дочок поліпшувачами виявились Еуфеміо 382, Варяг 03843, Вагон 023, Сонаяшник 0088, а по породному поєднанню дочок $k^{1/2}$ ш $^{1/4}$ с $^{1/4}$ — Еуфеміо 382.

Зміна рангів бугаїв за живою масою дочок свідчить, що достовірну оцінку племінних якостей бугаїв-плідників м'ясного напрямку продуктивності можна одержати вже в 12-місячному віці дочок ($r = +0,547 - 0,788$).

Одержано редколегією 3.02.81.

УДК 636.2.082.43

ПРОЯВ ГЕТЕРОЗИСУ ПРИ СХРЕЩУВАННІ ПОМІСНИХ ПЛІДНИКІВ М'ЯСНОГО НАПРЯМУ ПРОДУКТИВНОСТІ З СИМЕНТАЛЬСЬКИМИ КОРОВАМИ

В. М. ВОЙТЕНКО, канд. біол. наук

М. П. МАКАРЕНКО, канд. с.-г. наук

УкрНДІ розведення і штуч. осіменіння велик. рогатої худоби

Збільшенню виробництва яловичини сприяє промислове схрещування частини низькопродуктивних корів і телиць мо-

лочних та комбінованих порід з бугаями м'ясного напрямку продуктивності.

Нашим завданням було порівняльне